

ELS TREVALLS SE PUBLI-
QUEN BAIX LA RESPON-
SABILITAT DE LLURS
AUTORS
NO'S RETORNEN ELS ORI-
GINALS

RENOVACIÓ

Setmanari Nacionalista Republicà

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

RAMBLA DE SANT JOAN, 50, BAIXOS — TELÉFON 255

TARRAGONA, Diumenge, 20 de Gener de 1918

ESTABLIMENT TIPOGRÀFIC:

LLORENS I CABRÉ — CARRER DE FORTUNY, NÚM. 4

La fam

El conflicte de les subsistències, del que tantes vegades en havem parlat en aquestes columnes, se ha anat aguditzant de tal manera que per arreu se va alçant el poble en protestes demandant el abaratiment del menjar i dels lloguers dels pisos, puix que es ja completament impossible la continuació de aquell estat en què els acaparadors han portat a la vida, adquirint els queviures preus exorbitants i com mai havian arribat.

A Barcelona i a Málaga aquestes protestes i manifestacions han arribat ja quasi a un màxim, revestint suma importància els disturbis junts amb els assalts de botigues, com també de barcos, ja carregats de bacallà, ja de carbó, doncs que això escaseja moltíssim.

Malgrat els dies que aquestes manifestacions duren, adquirint majors proporcions a mida que el temps passa, el govern finesos no ha fet res que positivament vagi encarrilat a l'abaratiment del menjar i mentrestant la fam va progressant, el malestar del poble sent-se sentir de jorn en jorn més i més, i no ovirant-se, de moment, altra solució que la que'l poble puga ell mateix fer-se.

nostres necessitats i anhels; els nostres dolors i'l nostre desamparo.

Volem quelcom nostre, de la circumscripció. Que cada organisme constitut de Falset, Rens i Tarragona tingui en nostres representants un veillador de la seva dignitat, de la seva honra, i de la seva llibertat.

Parlarem més.

El plet de les Escoles de Comerç

Esperabem que alguna veu més autorizada que no la nostra s'alcés a parlar d'aquest noble ofer, però els dies passan i ningú en diu res. Es molt còmode, i fines molt fàcil, fer elogis; però lo que costa més, és dir les coses pel seu verdader nom.

El fallo de la Mancomunitat Catalana, concedint dues Escoles de Comerç, a la província de Tarragona, hi ha qui trova just, i equitati? Que ho contesti algú. Nosaltres, ràs i curt, diem quèl trovem absolutament contrari als fins fines ara proclamats. Dues Escoles de Comerç, en una distància de 12 kilòmetres, equival a dir, que una o altre haurán de morir, més aviat o més tard; o també, que totes dues hauran de viure una vida raquítica, pobre, sinòm d'una miseria espiritual.

S'ens dona com a argument que 4 poblacions úniques van concorrer al Concurs per a concedir les 4 Escoles: Tarragona, Sabadell, Reus i Lleida. L'argument no ens pot convencer, doncs, si per exemple haguéssin comparat al Concurs, Tarragona, Reus, Valls i Tortosa, no podém creure que les 4 Escoles haurien sigut per les quatre ciutats de la província, car llavors el Concill de la Mancomunitat s'hauria apartat del prudent i savi estudi de la Comissió d'Investigació Pedagògica quan opinava cò que copíem:

«En cas de semblar anàlogues la importància i les facilitats de dos dels oferiments presents, el Concill de la Mancomunitat procurarà, tant com es pugui, distribuir ja les primeres instaurances entre les diferents regions catalanes.» (Base 11ª del Informe sobre la tramitació a seguir per l'establiment d'Escoles de Comerç. Sessió del dia 27 de Març de 1917. Anex n.º 21. Report del Consell Permanent a l'Assamblea. Setena reunió.)

Ens trovem, doncs, amb dues Escoles, una al costat de l'altra; com qui diu en competència. ¿Es això lo qu'és desitjava? No, i no. ¿Tenim per xó, de sentir enveja contra el veï? Tampoc. Llavors...? Llavors creiem qu'és arribat el moment de resoldre la conveniència de fonda en una les dues Escoles non-nates, ara precisament que ni una ni altra han demostrat ni la seva força ni el seu vigor.

¿Modo d'arranjar tot això? N'hi ha un de ben honrós, si les coses es tracten amb la deguda calma i armonia. La Mancomunitat fe en estudi organizar distintes Escoles industrials, com ho ha fet ara amb les de Comerç. — No serà pecat dir que la nostra característica no és pas la Indústria, com és evident que ho és la Comercial. ¿No podrà restar a Tarragona l'Escola de Comerç, que de dret i per sos esforços sembla que li correspon, i soltar tots junts l'Escola Industrial per a Reus? ¿Qué hi ha en això que puga ferir l'amor propi d'una i altra ciutat? ¿No fora lo més equitati, lo més pràctic

i lo més convenient als interessos de les nostres comarques?

Qui més hi sapiga que més hi digui; però nosaltres; — no per pessimisme, ni per gòlosia, doncs ni una ni altre cosa ens governan — creiem sincerament, que de no arribar a fonda en una l'Escola de Comerç a la província de Tarragona, n'haurà de sortir perjudicada la substància capital de l'obra educadora que s'ha de portar a terme.

CARLES DE VIANA.

QUESTIÓNS SOCIALES

La Justícia i la Política

La Justícia municipal

Tal vegada amb quicunca malicià algú de vosaltres pensarà: «per qué se'ls hi dona beligerància als polítics? Per qué no se'ls taxa? Els jutges de primera instància tenen una norma a la que han de succeixar-se forzosament, i com que en aquella no es prohibeix als que s'igan polítics, inclús als que ho s'igan professionals, que desempenyin tals càrrecs, d'aquí, el que, amb molt de sentiment per la seva part, estic més que segur, tenen que fer omisió de dita qualitat en el seu informe. Amés, com que en aquesta terra, tot gira als voltants de la política, no solcita'l càrrec més que aquell que es polític, ja qu'el que no es per a què desitjarà'l càrrec? Hi ha ningú que *gratis et amore* vulga tindre disgustos, més de cap i perdre'l temps que necessitarà per a'l seu negocis o per la seva casa, en benefici del proxim? No coneixem encara gent que siga tan altruista. Pero se'rs preguntarà: «es que el polític en treu quicun de benefici? En el nostre concepte sí, i e'ls vegades no serà gens escàs el rendiment que li dongui el càrrec. No es farà amb milions, en pro, quant més barbaritats cometí més fondo serà l'afecte que es guanyarà per part del cacic o el diputat, i sabut es de tots que a Espanya la protecció d'un cacic o d'un diputat de quicunca importància reporta moltes ganancies en els diferents ordres de la vida.

Amb freqüència es veu en els pobles que aont l'arcalde es d'un bando, no ens atrevim a dirne partit, el jutge es d'un altre i a vegades el fiscal d'altre. Conseqüència d'això: un verdader galimaties i molt de mal per a l'administració de Justicia. Allavors la missió principal, casi la única de les tres autoritats del poble, tota la seva feina es redueix a molestar-se mutuament, en buscar quansevolga petites per a que *hinchando el perro* com solen dir els castellans, anar d'oficina en oficina, d'autoritat a autoritat complicant les seves coses, molestant a cada moment i fent escriure plecs i més plecs de paper d'ofici per a un resultat completament negatiu. I el poble mèntris tan sense carreteres, sense llum, sense aigua i tots tan contents. Aquesta es la política al us avui dia en els pobles, i generalment — salvo rares excepcions — questa o semblanta es la feina de les autoritats populars.

Menos mal quan el jutje o el fiscal obren de *motu propri*. Allavors si cometan quicunca barbaritat queda la satisfacció de poder dir que han sigut ells. Més sensible es que la fassin per inspiracions d'un altra que està en la sombra. Cás també freqüentissim en el nostre país. Veuren algunes voltes un pobre diable, sens ni mica d'inscripció ni educació, elevat al situat des-

de aont s'administra justicia i se en estranyaren. En pro, si esteu en el *quit* de la cosa vos passarà prompte la vostra estranyaesa. El que desempenya el càrrec no es ell, què ha d'esser ipòbre infeliç que sols sap posar malament la seva firma! es un altre. Ell sols ho es de nom, decorativament; redrà està el verdader, el que mana realment, el que porta'l tinglado de la farça, solsament que aquest es l'est i no ha volgut comprometre en certes coses i se ha valgut del altre per a que donés vulgarment la cara.

En quicunes parts el càrrec de jutge municipal ha arribat a ésser un verdader feude, bé de una persona, bé de una família. I a voltes son parents més o menys llunyans tots, o la major part dels que tenen càrrecs en el jutjat. Ja sabém que les lleis prohibeixen fins a cert punt o grau de parentesc el desempenyar càrrecs en un mateix jutjat, en pro, en Espanya se en fa tan poc cas de les lleis...

Si un superior se atrevígués a anar contra aquesta corrent, a ben segur, que a no tindrà uns bons puntals, en sortiria del tot malmés. Evident es lo perjudicial que en definitiva resulta per a l'administració de justicia i per el públic el tal parentesc. Si van tots units malament, si estan distanciats per política o per interessos personals pitjor. Malmeten a tot el que es reb-la. Clar està qu'el sol fet de desempenyar el càrrec ja suposa que contén amb una protecció respectable, i que serveixen al seu protector.

Ja sabém qu'els jutges de primera instància poden imposar correccions als seus subordinats, els municipals, i ens consta també que molts d'aquests fan lo humanament possible per a tindrels a ratlla i evitar amb la seva decidida actitud moltes arbitraristats, imposantlos-hi d'en quan en quan multes, en prò ve després un recurs d'audiència en justicia i darrera una apelació, i a voltes el jutge de primera instància queda en el pitjor lloc.

Ja sabém que se'ls pot instruir expedient i que d'ell poden resultar càrrecs bastants per la seva separació, o la imposició d'una forta multa, en prò, la correcció qu'el jutje de primera instància li imposi es reclamable per a devant la sala de govern de l'Audiència, i no sempre aqueixa està d'accord amb la resolució d'aquell.

Sabém del cas de un jutje municipal denunciat per no saber llegir ni escriure, lo que va resultar cert, i amb tot i amb això, i a pesar del expedient aon varen informar dos pèrits mestres nacionals que examinaren al municipal a presència del jutje de primera instància, convencense per lo tant aqueix de la veritat de la denuncia i fentlo constar per lo tant en el seu informe, als quatre o cinc mesos no se havia encar resolt l'expedient. No varem volger saber més, de modo que ignorrem si es va confirmá o no, lo proposat per el jutje instructor. El jutje municipal

La situació política actual en nostra circumscripció

Les ansies renovadores en nostre camp van entrant de un modo que no dona lloc a duptes, de l'ansietat que hi ha entre els elements sans de la política, de que aquesta obra tingui efectivitat, i sols s'espera qu'els elements directors de aquestes orientacions es posin d'acord i tinguin un bon acert en encarrilar el moviment a ff de ensorral per a sempre mes a n'aquests representants de la vella i malehida política caciquista.

Son aquests moments històrics dins de la política de la província; potser després de Solidaritat no s'havien presentat eleccions generals tan apropiades per a gaudir un gran triomf; que desballestaria els restos de aqueixos vells partits que no tenen idealitat ni és compren com aixequen el cap entre nosaltres.

El poble de cor que obra per sentit, es deixava encare conquerir per uns Nicolau i Veciana que tot i formant part de aquells vells partits, confiava en que eren catalans primer que tot i que en moments que Catalunya els hagués de posar a prova proposarien l'amor a Catalunya a la banderola xorca del seu partit.

Pero la realitat ha fet caure la vena dels tills d'aquest poble. N'hi hagué prou en veure la conducta observada per aquells que essent fills de Catalunya no comparegueren a la Assamblea de Parlamentaris, demostrantse ben nuus els seus procediments que no encarnen altres ideals que els del partit que representen i que son aquells que han portat a la ruina a la nostra desgraciada Nació.

Aquests dos homes que fills de Catalunya, en moments tan trascendentals com foren els de la Assamblea Parlamentaria l'abandonen, han obert el seu fossar i deuen esser postergats al olvit, pena que ben merescuda tenen.

Fora una vergonya gran que algú d'ells dos tornés a sostir.

I ho farà molt mes avui que sorteigament la nostra província comessa a posar-se a un nivell de administració i honorabilitat que a no tardar gaire la veurem com una de les primeres de Espanya, gràcies al nostre magnífic president de la Diputació En Pere Lloret qui amb un treball constant i gran altruisme ha fet d'aquella casa tan

desacreditada, un model de organització ben digne de imitar-se.

Perque no tan sols ha fet que fos admirada la tasca renovadora que allí es vé desenrotllant, sino que fent el miracle dels peixos ha lograt que els Ajuntaments se cuidessin de ben administrar els seus bens, cobrant els impostos i pagant molt regularment els seus contingents i atrassos.

I tot això es deu al convinciment que el nostre estimat amic ha portat als Ajuntaments per medi de causes ben fonamentades i no per estridències dels agents executius, demostrantse així que la bona administració fa miracles hasta en aquells que més refractaris eren pel pago.

Doncs bé, aquesta feina, no pot, no deu quedar isolada, reclosa en el cercle tancat de la Diputació i sens l'expandiment necessari. Es fà precís que la província, particularment la circumscripció, de blassò tan antic de republicanism tornés pel conqueriment dels seus furs, i d'onquin la sensació palpable i reial de que l'obra immensa de la Diputació serà no solament respectada sinó lloada com se mereix.

El poble reclama representació seva honrada, sincera i lleial, i abomina ja d'hipocrisies. Volem homes que donquin la cara i'l pit. Volem homes que allí ont se posi la primera pedra per la dignificació de la Patria hi assisteixin i posin el nom de Tarragona entre la palma del llorer i no entre corona de espines.

Volem sinceritat i no comedia.

I això, aquest desitg que se sent en aquesta circumscripció, se sent a tot arreu. A Tortosa glorificarán a Marcelí Domingo; la circumscripció té'l deure d'honorar a dos republicans i a un afi. Valls, el mateix Valls sollicita votar a un republicà que siga una solvència, i així, amb aquest penó, amb aquesta senyera per emblema exigirem el triomf sorollós, necessari i esclatant de Senadors nostres, ben nostres, que pensin i sentin com nosaltres; no persones estranyes adoradores del seu profit personal i devots exclusius de llur vanitat. No volem crear personalitats que amables i satisfechs es tanguin al seu salóet-despatx de una via central de Barcelona a fruir del *dolce far-niente* i oblidin per complert les

que a la vegada es oaci i disposa per lo tant de uns miserables vots, es una potència. Necessita molt de pit i coratge'l seu superior per a corregir-lo, doncs se exposa a les irs d'aquell o dels seus padrins, i per lo tant, a veures rodejat en una espessa malla de mentides de les que segurament en sortirà malmes.

En els judicis verbals i en la matèria penal, a més del jutje, intervenen dos atjunts. Bé està això amb teoria, no sols per allò de que hi veuen més quatre ulls que dos, sinó, fins perquè ja d'aqueixa forma majors garanties d'imparcialitat. Més això seria així si nostre país no estigués tant corromput per la política: si aqueixa no sortigués de la seva esfera. Però, desgraciadament, no es així. Avui, com hem dit avans, tot gira per els entornos de aquella. Per la política son capases moltes persones d'actes reprobables, i que a no esser per la seva obsesió certament no cometrien. Però, van en busca de la compensació.

El medrar, encar que siga a costa dels demés, està a l'orde del dia, doncs, en definitiva—salvo alguna que altra excepció—els que a la política es dedicen no perseguixen altra finalitat que'l seu ben estar personal. Lo de sacrificarse per a un ideal ja ha passat a la història, doncs, pós en dubta que's tal existieren. En canvi hi ha molts personalismes, un gran excés de fulanismes i una forta dosis d'incultura i atrás. Pero no ens separam del tema.

Els atjunts doncs, que en rigor no tindrien que perseguir altre fi que descubrir la veritat a través dels arguments i proves aportades per les parts, per a després emetre el fallo enconciencia, no son altra cosa que una roda política, salvo rares excepcions, que amb alegria reconeixem, no tenen en compte més que la filiació política de les parts i es prou el fet de que es pertaneixi a un bando per a que se'l absoluvi *ipso facto*, o se'l condensi al contrari si així comvé an aquell. Hi ha que veure moltes vegades la disparitat de criteris que es nota, segons ens han asegurat, entre jutje, atjunts i fiscal en qüestions d'interès social. I que s'acaben sempre sancions, que els sempre maliciós no poden per menys que atribuir-les a discrepcions polítiques.

I no ni ha prou amb tindrer la garantia del jutje de primera instància. Ja sabem que el que no està conforme amb la resolució pot apelar. En pro, mentre tant un te una sentència en contra i a vegades es donen tanta manya als polítics o el secretari, que ni medis li queden al interessat per a fer-ho.

La llei concedeix a les parts moltes garanties, mostra desconfiança envers els jutjadors populars, sembla que's lligisladors varen entreveure lo que anava a ocurrir; que'l nostre poble no està a l'alçada de les circumstàncies per a que se li puga confiar missió tant important i exigeix es notifiquin toutes les resolucions a les parts concedint-los-hi un plas prudencial per a apelar. Més per quelcom es diu que feta la llei, feta la trampa. Hi ha cada abogat ignorant, cada xarlatant per a aquells mons de Déu, que certament serán poc experts en legislació, empreran molta vista per a molestar al proxim, regatejant-li's seus drets i tenint després habilitat suficient per a posar-se a cobert.

JURIS.

Casa Llauradó San Agustí, 19

Rebudes les novitats de la present temporada.

OCASIÓ: 300 ABRICS per a homes a meitat de son valor.

• • •

La constitució de l'Ajuntament

El poble burlat

La majoria triomfa per el vot del ex-regidor Oller i el del traidor Loperena

El poble farà justicia

El saló de sessions del nostre Municipi, antic lloc on es debatien les qüestions d'interès palpitant per a la bona marxa del poble, el temple de la farça d'avui, ha obert novament ses portes.

Desclota la cortina, la escena continua essent la mateixa de l'any que acaba de finir.

El personatge creat per l'esperit del mal a imatge seva, del que's mostra avui recelós, ja que ovira un contrincant, envejant-li, a la vegada, les perfeccions de les seves imperfeccions i quines matèries components no han sigut altres que totes les que constitueixen els set pecats capitals envoltats amb la ignorància, el nefast cacific continúa, encara que apparentment, ostentant en el front la corona d'imperi i sembrant per arreu son passa, exercint jurisdicció en tot, negant crèdit a lo que veuen els ulls, evidència a la veritat i autoritat a la raó, la gram maligne enderrocadora dels pobles.

El nostre Municipi ha quedat definitivament constituit i el poder de la ciutat en mans dels enemics del poble, sens que aquet, afortunadament, traiguis ses urpes convertint-hi en sagrant la diada, empòr no sens exterioritzar amb fermesa, increpat-los durament, la seva protesta, que a no tindrem el cutis forrat i de set gruixos, la rogor seria hoste perdurable en les seves cares.

Els dos papers sanícs portaven diaris, segons ells, de l'opinió pública, oblidant-se de que han d'esser arma d'ataca.

Il·luita noble i progressiva, il·luita de idees que se acosten, junten, xoquen i produueixen el raig de llum de la raó per a dissipar les tenebres de la ignorància, assalariats ignominiosament al caciquisme, teixeixen a diari una xarxa d'infundis i més infundis, es desvien per a fer creure lo que no és, transversant la opinió i prenen-se la feina de combregar als seus llegidors amb robes de moli.

I es que per ells es tan anormal ésser sincers que encara que ho vulgan no poden ser-ho, doncs, atentarien a lo que l'impuls natural del seu cor els dicta. En un poble aont tots els seus habitants fossin de una lletgesa extrema, la presència d'un home hermós seria una cosa ridícula i excitaria la rialla. El fingiment, la mentida, es la regla dels mentats papers i si quiscuna volta impelits per la vergonya la volen deixar, la seva mort serà repentina doncs, els sacrificarien els mateixos que's varen engendrar.

El *Diario* i *La Cruz* asseguraren que a la sessió no passaria res i així ho confirmaren en els seus editorials del dimarts. Efectivament, no's promogueren disturbis; l'ordre no s'alterà, fent que fós necessària la intervenció de les autoritats, com tal volta desitjaven; el seny se imposà, empòr es deixà sentir en tots moments la veu potentia, plena de virilitat, del poble que protestava, al enemics que donava la primera veu d'alarma per lo que pot ocurrir en el pervindre, i això no ho sentiren o no volgueren sentir, i què han de sentir, pobre gent atrofia, allunyats des de l'naixement del mateix al extrem de que fins ignoren que aquet existeixi!

S'apropa l'acta anterior i es procedeix a l'elecció d'alcalde.

Per un moment, l'expectació del públic és gran. Hi ha qui creu encara amb un miracle... més, l'escrutini vé a rompre l'encant i queda elegit Prat

El silló presidencial és el catafalce de la seva mort.

L'explendorós imperi, exteriorment, està corcat per dins i sols se sosté per via d'equilibri.

El poder adquirit amb tantes suors i engunes és la roca Tarpeya per aon es precipiten, impelits per les forces incontestables de la opinió pública, totes aquestes alianyes execrables que en un moment de descut lo graren que'l poble, massa incaut, els confiés l'honor de representar-lo.

El balanceix de la nau és tan gran, que tots els que la tripulen, justament embarcats, no poden amb el mareig, i Prat, el timoner, amb tot i ésser breuat en aquestes feines, bat inutilment les seves energies empuyant el timó.

Les sessions es contén per escàndols. El poble, senyors de *La Cruz* i del *Diario*, que's ha fomentat amb la seva paciència i els ha animat amb les seves humiliacions, està ja cançat i vol recobrar, pesi lo que pesi, i caigui el qui caigui, la llibertat perduda, els exigeix comptes i deixant a una part tota classe de preocupacions, prenent per norma que la conveniència social és la única base de tots els seus dictats i deutors es disposa a aplicar-hi un prompte remei.

L'anèmia amb tot els seus aspectes impera entre's de la majoria i ja han cercat el remei per a combatre la de la sang i la de la butxaca amb el ferro i l'or, més els hi queda el ferro, la que no podra la més forta, ra, i l'or, i l'or amb ella: la de la vergonya ciutadana, i aquets no's cura més que amb plom.

Perdèrem, és cert; més, no parlem per despit, ja que nostra derrota fou una victòria que anirà creixent de dia en dia i més ho serà tan promte com el cas Oller es resolgui, que no pot per menys, ja que és de justícia, d'essers favorables. El poble la vol i sabrà lograr-la. Serà la primera vegada, si així no fós, que no fés justicia, ni s'en fés a sí propi.

**

La sessió del 13

Des de molt avans de la hora fiscada el vestívol de Casa la Ciutat i els seus entornos estaven a currull plens de gent.

La mar grossa i fonda que reinava portà en aquella casa a quicuns dels sers que poc s'en han preocupat mai de la bona o mala marxa de la ciutat i si tan sols de la adoració de l'home avar que exerceix ignominiosament sobre d'ells el sultanat moral i material, amb el fi, segurament, de crear disturbis, empòr que emmudiren, com sempre ho fan, quan la protesta s'exterioritzà i la indignació sortida dels fons de cada espectador amenaçava fer figurar al senyor Ventosa en la mentada comissió.

El senyor Prat prèn la paraula per a exposar amb tota sinceritat el seu programa i diu que tots els regidors laboraran en prò de Tarragona. (Veus del públic: ¡menos tú!) i que ell, per la seva part no s'oposarà cap acord ni decidirà cap empat amb el vot de calitat, sino que es sumarà sempre amb la majoria. Acava felicitant al senyor Vallvé per que ha tingut la sort (JUSTICIA!! replicà Vallvé i el públic) de que puga tornar a companyar-nos.

Contesten els senyors:

Ventosa.—Es lamenta de que justament la primera vegada que actua en el municipi tinga ja que atacar a l'Alcalde acusant-la de falta de sinceritat (aplaudiments en el públic) doncs no altra cosa es felicitar-se de la llibertat del senyor Vallvé quan aquest fou processat precisament per les falses declaracions de la majoria interessada en allunyar-lo del consistori.

Prat.—Jo no hi vareig prendre part.

Ventosa.—S. S. sembla volquer ignorar que tots ens coneixem. (Grans aplaudiments)

El senyor Ventosa exposa'l progra-

ma de la minoria que representa, que es altament liberal i democràtic. Vol hem representar—diu—la democràcia triomfan. Volem justicia i sinceritat amb la governació; l'enderrocament del absolutisme; l'incompatibilitat dels càrrecs. (Grans aplaudiments). Que's obrers se's fassin justicia. Que es creïn les escoles necessàries. Farém que la beneficència municipal sigui lo que ha d'ésser; que és senyalin quins son els verdaders pobres i per lo tan estigen necessitats de socors. Perseguirem als acaparadors. Procurarem resoldre'l problema de les aigües, fent que no es llenxin com avui les de l'oliva, tenint necessitat d'elles. Municipalitzarem els serveis per a evitar escàndols, comensant per les medicines. També previsarem les obres municipals i averguerem quins son els obrers que hi trevallen fins que reini la moralitat. Trevallarém per a enderrocar lo més prompte possible'l sistema existent avui fent que l'Ajuntament deixi de ésser un hospici, no permetent el nombrament d'empleats parents de regidors. En una paraula: procurarem fer de Tarragona una ciutat prototípica i de crèdit. Si no podem del tot avui, dintre 2 anys. (Grans aplaudiments)

Gilabert.—Posa en evidència lo sensible que és precisament avui, que's municipis es venen lliures de tutors amb la derogació dels alcaldes de R.O., el que Tarragona continui amb el mateix que tan nefast ha sigut per ella.

Pesa sobre nosaltres —diu—la seva elecció, en pro, els verdaders culpables son el mateix poble que en un moment de descut elegí una majoria caro-conservadora, i el traidor que amb el seu acte innoble ha sigut la deshonra del partit quina representació encara ostenta.

Esperarem pacientment 2 anys seguits del triomf i mentres tant, no farem oposició sistemàtica i si tan sols que prevaleixi la justicia en tots moments per lo que'n tindrà únicament al seu costat la majoria. (Porta i llarga ovació).

Floresvi.—Comença manifestant que creuria amb sinceritat i amb el programa exposat per el president si la actuació d'ell com alcalde de R. O. no hagués sigut la seva complerta negació. En aquelles setmanes en què'l poble impelit per la fam es llençava a la revolta, un regidor pronuncià en plena sessió paraules d'ofensa contra ell i el senyor Prat les autoritzà amb el seu mutisme i si això no fós prou, pocs dies després escamoteijava una protesta de la classe obrera no donant-ne compte en la sessió. Altres fets podria retroure, més amb aquests em dono per satisfet. Els precedents parlen; poc podem, doncs, confiar amb les paraules del senyor president.

Portarà el senyor Prat, es cert, el dictat d'alcalde popular, en pro, el seu nombrament obedeix a la voluntat d'una majoria discutible que ha falsejat la llei, mai a la del poble.

Lamenta l'ausència de Don Lope, la que no estranya, doncs els traidors acostumen a fugir després de la traïdoria, que'l priva de manifestar quelcom que pensa dir-li i acava exposant que com a representant de la classe obrera, trevallarà en tots moments dintre'l municipi pel seu ben estar. (Aplaudiments que duran llarga estona).

Vallvé.—El senyor President, manifesta, ha dit amb tota sinceritat que està satisfet de que altra volta puga ocupar els seients del consistori. El senyor Nadal no ha dit res però em penso que també. No sé, en pro, en quin concepte agafar-la aquesta sinceritat, doncs, en època no llunyana amb el nom de la mateixa m'assegurà des de els escons que no tornaria a ésser alcalde i precisament volia dirme que

El senyor president ha assegurat que trevallaria en prò de Tarragona i per a això tenia que començar fent tot lo contrari de lo que ha fet, oposant-se amb tota fermesa a que'l Municipi continués essent el mantenedor dels germans i demés parents dels regidors i no permetre que aquells figuressin en cap de les comissions que exerceixen

XACOLATE ORTHÍ-TARRAGONA

PRODUCTE PUR i de PRIMERA CALITAT : El mes RIC EN CACAO : Aliment NUTRITIU per excelència

jurisdicció sobre dits empleats, amb el fi de què no pugui apoiar-los.

Els senyors de la majoria, volgut repetir amb mí—diu—el cès Redón, dient-se catòlics, enviaren al Jutjat una comunicació falça i fins juràren del mateix modo. ¿Quin crèdit puc donar-ne de la seva alegria? El mateix que donaren els Tribunals de les seves acusacions. (Grans aplaudiments).

L'incident causa del meu procés fou degut a volgut defençar al que avui ens ha traicionat. ¡Quina manera de agrair-ho!

Acaya explicant que no extraña'l vot del senyor Monteverde, doncs es tant en un temps en què els partits torments tendeixen a desapareixen, rès té d'anormal que aquells formin el quadro per a defençar-se, defensa inútil, ja que trovant-se a la pendent aon es troven, no poden, sens precipitar-se al abism, sostindre la empeta que's hi dirigirà en les properes eleccions, i aconsellant a la majoria que si tornen a presentar-se dies de prova, no fassin lo de l'altra vegada i s'ajuntin amb les minories.

S'aixeca la sessió a les set.

El públic permaneix llarga estona situat als encontros de la Casa Grant esperant surtin els regidors, als qui fan manifestacions d'agradó o desagrado, i, per fi, cançat, comença a desfilar, tot esperant la propvinentia, mentres queden a la plassa quiscuns rotlets que, no del tot satisfets, hi fan els comentaris.

Sessió del dia 17

Serem poc extensos, ja que l'espai de que disposem no ens ho permet, amb tot i que la sessió, per la seva importància, mereix ésser tractada detingudament.

La tempesta que's cernia sobre la massa carco-conservadora ha esclatat ja, sembrant el pànic i un principi de retirada entre les seves files. La primera embestida de les minories ha sigut formidable i el seu resultat l'aprovació d'una de les primeres parts exposades en el seu programa. El triomf del poble s'acosta.

Una gentada immensa omplenava'l

local, fent-se casi impossible'l pàs per a poguer ocupar el lloc destinat a la premsa.

Comença la sessió, que presideix Prat, amb assistència de 8 regidors de la majoria i 12 de les minories i després de llegida l'acta i aprovar-se variis dictamens, prèn la paraula el senyor Floresví per a demanar al senyor Loperena no s'ausenti del saló de sessions, doncs pensa fer-li quiscuna pregunta referent a la fulla que dirigi al poble de Tarragona.

El senyor Loperena no contesta i ho fa el senyor Prat, dient que un regidor és lliure de contestar o no a una pregunta que se li fassi, però que ell suposa que en Loperena no deixarà el saló de sessions sinó per motius apremiants.

Seguidament es presenta amb caràcter d'urgència una proposició—principia de la serie del programa de les minories—que llegeix el senyor Ventosa i quin extracte és el següent:

1.º Que's prohibeixi el nombrament d'empleats parents dels regidors.

2.º Que siguin anulats els nombraments fets fa poc.

3.º Que deixin de formar part els senyors Nadal i Cadiach de les comissions que tenen al seu carrec serveis aon estan empleats els seus germans.

4.º i última. Aixecà al Govern una instància demanant que, amb caràcter general, sigui impedit el nombrament d'empleats parents, fins el quart grau, dels regidors.

El senyor Monteverde s'adhereix a la proposició en lo que respecta al fondo, emprò refusa l'urgència, contestant-li el senyor Ventosa, en nom de les minories, que creu necessaria aquella, sols sigui per dignitat, doncs no poden ésser consentits nombraments que no son fills més que del favoritisme. (Aplaudiments del públic).

El senyor Salvadó llegeix un article de la llei municipal que no permet siga revocat cap acort sens haverne fet menció en la sessió anterior, respondent-li el senyor Oliva que li causa molta estranyaesa vulgar amparar-se amb la llei, els que fins avui han passat per sobre d'ella i que les minories estan disposes a que triomfin els vots.

El senyor Nadal—en mitj de les in-

crepaciòns del públic—, diu que no intervingué per a res amb el nombrament del seu germà i intenta fer-ne la defensa, a jo que manifesta el senyor Floresví que creurién amb la seva sinceritat i amb la justicia, per ell invocada, si avans no l'haguessin escarnida, com en el cas dels materifes i dels urbanos, passant per damunt del reglament i si no hagués intentat la defensa ja que es ell el menys indicat de fer-ho.—Veus del públic: Molt bé.

El senyor Loperena.—Al aixecar-se dit senyor es promou un escàndol sens precedents que fa impossible entendre'l; un xic serenats els àmics exposa la seva opinió de que es impossible amb una sola llegida i sense estudi aprovar-la... (es reproduceix l'escàndol entre'l públic, increpat durament, i no sentim les seves últimes paraules).

El Sr. Monteverde ans d'emetre'l seu vot, pregunta si es vota la proposició en conjunt o per parts; contestant-li la presidència que'n conjunt. Vota en contra i explica el seu vot, puix si bé está conforme en part, no ho está en tot, ja que s'infringeix l'article 18 de la llei municipal. (Veus del públic)—Ja ho sabiem que votaríes contra.—Estrepitos escàndol. El senyor Monteverde aixecant-se dels escons diu que no ha fet més que cumplir amb lo seu deure). (Es reproduceix l'escàndol, sentint-se frases per a tots els gustos).

El senyor Ràs li recorda que el senyor Ventosa en la primera sessió exposà já'l programa de les minories: amb ell el present assumpte, per lo que no pot alegar ignorància. El senyor Monteverde ha dit que estava disconforme amb que ocupin empleos parents de regidors, en pro això no fou obstacle per a que en la sessió passada votés per a les comissions regidors parents d'empleats a ells sotmesos.

El senyor Monteverde alega que ho ignorava (gran protesta del públic).

El senyor Ràs replica que no dubta de la seva bona fe, encara que la cosa era pública, mes si era així (perquè quan, el senyor Oliva en la sessió passada exterioritzà la seva protesta no alegà ignorància?)

(Aplaudiments veus del públic: això es tocar les llagues)!

El senyor Oliva. En el discurs presidencial digué el senyor Prat que no revocaría cap acort, veirem si serà avui el primer que revoqui. (entre'l senyor Prat i el senyor Oliva, és creuen unes paraules que no pogueren entendre).

Queda aprovada la proposició amb el vot en contra de la farandola corconservadora.

El senyor Floresví: Demana'l poble guardi silenci, doncs, per a dirigir quicunes paraules a un republica de història, amic d'exhibicions, merescudes o inmerescudes, que a espalles dels republicans i dels socialistes s'ha confabulat amb els conservadors, el mal menor, segons les fulles que dirigi a l'opinió pública, per a tracionar la causa de la democracia.

El senyor Loperena sembla deixá entreveure que'n hem entregat lligits de mans i peus a la Lliga i això no es cert. Actuem amb ella per que desigem tots, el bé de nostra ciutat i l'enderrocament del caciquisme carconservadors.

La Lliga no ha actuat encare al Ajuntament; els conservadors sí, i per lo que es veu el senyor Loperena ha perdut la memòria.

Nosaltres ens hem ajuntat amb la Lliga; Don Lope ho ha fet amb els carlins. (Aplaudiments).

El despit ha sigut l'única causa de que's juntes amb els conservadors.

No trovem en el diccionari el calificatiu que's mereix. Ji pensar que ha fet a Madrid treballs de zapa apropi de caracteritzats polítics locals per a obtindre l'Alcaldia i que des de les columnes del *Diario*, indirectament, es proposava com el més indicat! ¡Quina vergonya! Amb republicans com ell, si ens donguéssem la República, ens la tornarien a prendre com en el 73. (Llarcs aplaudiments).

El senyor Oliva assegura que Don Lope no els presidirà mai i el reta per a que's defensi devant del públic.

El Sr. Loperena diu que està disposat a fer-ho sempre que no sigui dintre d'un ambient com el que allí reina.

Es produueix un gròs escàndol i se aixeca la sessió, que ha sigut de les que fan època.

El públic, com en el dia anterior s'estaciona als voltants del Municipi, esperant la sortida dels regidors, ovacionant a Floresví i a tots els de la majoria.

Fins a la pròxima.

NOVES

El nostre bon amic, el diputat provincial, En Tomàs Mallol ha fet ofrena de la cantitat de 500 pessetes que li corresponen com a redits, a la junta de la «Cooperativa Obrera» per a que siguin ingressades en la Caixa de auxilis per a la vellesa que funciona en la mateixa.

Felicitem al senyor Mallol i ens felicitem també nosaltres d'ésser representants per qui porta a cap actes tan altruistes en prò de la soferta classe treballadora.

El mal estar apreta arreu. Les dones avui con tantes vegadas ens han ensenyat el remei, no sola a Barcelona, sino que el malestar cundeix a nostre ciutat i cego serà qui no ho coneixi. Les autoritats ne tenen l'obligació, després serà tard, puix al estat que han arrivat les coses que puga declararse nula una convocatoria de la Junta local de Subsistències per manca d'assistència, es censurable. Hi ha que obrar a temps i amb energia. Després serà tard. Prenguin-ne'n nota.

El mestre Millet, el meritissim Director del «Orfeó Català», acaba de ser nomenat per el Govern Francès, Caballer de la Llegió d'Honor, una de les més preuades distincions de la França.

Una vegada més hem de remerciar la galanura que amb nostres homes emblemàtics té el Govern de França que contrasta per a que no dir-ho, amb la dels nostres governs, que ni devant l'espectacle hermós què els Orfeons de Catalunya donaren la passada primavera honorant al mestre, el entusiasta coreador de la música amb totes les manifestacions populars, artístiques religioses i profanes, sabent-sen a juntar sa acció a la de tot un poble rendint tribut al mérit.

Espanya no ha concedit cap distinció al Mestre Millet.

El carnaval ha encensat. Cabriojeant amb folla alegria ens ha arribat i la gent com buscant una claror d'alegria d'entre les foscoras actuals, sembla disposada a rendir-li culte fervorós.

Al menys que no falti el bon humor ja que tantes coses escaseixen.

En el pròxim número publicaré la ressenya de l'inauguració de l'escola de gramàtica catalana a la normal de mestres.

No ho fem avui, per manca d'espai.

American Gentleman &
Ladies Tailor
ASTRERIA DE
- Josep Rovira Cardona -
SANT AGUSTÍ, 13 — TARRAGONA
Aquesta casa reb constantment les millors teles i figurins de la moda, garantitzant el tall i confecció tant per a senyors com per a homes.
Compleix assolit de gènes del país i estrangers a propòsit per a totes estacions - Primera casa a Tarragona pel seu esmorzat tall i confecció. ELS CASA QUE SERVEIX MILLOR I MES ECONOMIC

GRAN TALLER FOTOGRÀFIC
DE
M. MARSAI
RETRATS : TARJES POSTALS :
REPRODUCCIONS : AMPLIACIONS EN
NEGRE I COLORS PER PROCEDIMENTS
INALTERABLES
Rambla Castellar, 36 -Tarragona

CLÍNICA VETERINARIA
I TALLER DE CONSTRUCCIÓ
DE
POMPEU VALL
NOVA DE S. FRUCTRÓS, 3
TARRAGONA

CONFITERIA I COLMADO
"LA SARAH BERNHARD"
= DE =
LLUIS RIOLA
Capses per a bomboneria fina : Serveis per a bodes i lonxs
Especialitat en NATILLA (CHANTILLY)
S. Agustí, 19 i Agustí, 2 - Telèfon 195
TARRAGONA

Fàbregas i Recasens
Banquers
Valors :: Cupons :: Borsa :: Canvi :: Giros
Rambla dels Estudis, 4 :: Barcelona

Antigua Cerralleria : de la:
Vda. de Baldomer Baró
Se construeixen tota classe de panys de seguretat, báscules, romanes, portes ondulades, i tot el ram de cerralleria artística, etc., baix la direcció den Pau Ruiz

P. Slore i Ordeix
Advocat : Corredor de Comerç Col·legiat
Apodaca, 6 : Tarragona : Telèfon 95
Gestió i intervenció d'operacions bancàries : Ordres de borsa

BAR-NIN
LA BATERIA
Antic establiment, el més acreditat, tant per la pureza de ses licors, vins i refrescos, com per la llimpiesa i esmero amb que se serveixen.
Begudes del país i estrangeres : Surtidissim buffet : Escullit i extens repertori de piano elèctric Tot instalat a la moderna
JOSEP NIN — RAMBLA SANT JOAN, 39
TELÉFON, 273 — TARRAGONA

Ferreteria Mallol
Bateria de cuina — Eines de totes classes
Articles per a magatzems de vins i olis.
Objectes per a regalos
Articles per a Sport
SANT AGUSTÍ, 9 | 11-TARRAGONA

LÍNIA REGULAR - DE GRANS VAPORS

Ibarra & C. (S. en C.) SEVILLA

Tots els dijous sortida fixa per a Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz, Huelva, Sevilla (admitint càrrega amb coneixement directe per a Ayamonte i Isla Cristina, amb transbord a Cadiz o Huelva, (segons convinga al interessat). Vigo, Villagarcía, Carril, Coruña, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián. Quincenalment admet càrrega per a Motril.

Servei ràpid eventual per al Nord d'Espanya, amb escala als ports de Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Coruña, Santander i Bilbao, empleant sols 14 dies en el viatge.

Se expedix coneixement directe per a Luarca i San Esteban de Pravia amb transbord al vapor Ibarra n.º 3, i per a Dunkerque als vapors de la Companyia Francesa Denein & d'Anzin.

VIATGES EXTRAORDINARIS A PALMA DE MALLORCA

Per a la Costa d'Espanya

PRÓXIMES SURTIDES

Per a Cete i Marsella

Gener, 10, VAPOR "CABO SAN ANTONIO"

Gener, 17, VAPOR "CORONA"

Per a més informes al Consignatari D. Marian Peres.-Relial, 32 - Teléfon, 45 - TARRAGONA

Vins i Aperitius BATALLA, Societat Anònima

Marquès del Duero,
rius, 202 al 208
Teléfon H. 177
BARCELONA:

GRANS MAGATZEMS

Las Baleares

Sastreria : Sombrereria : Camiseria : Corbeta : Géneros de punt : Especialitat i grans existencies en mitjes i mitjons.

ROBA BLANCA

PREU FITXO

TELEFON 116

La Nación SOCIETAT ANÒNIMA DE CUPONS

DOMICILI SOCIAL:

L'objecte d'aquesta Societat es facilitar l'estalvi gratuït a totes aquelles persones que efectuen les seves compres en els establiments que regalen Cupons LA NACION. Per cada 25 céntims de gasto que's fassí se té dret a un cupó. Aquests cupons se van aferrant en les llibretes que a l'efecte faciliten els mateixos establiments i una volta plena, LA NACION abona al portador de la mateixa 5 pessetes en metàlic, una llibreta amb 24 cupons i un número per a un dels sortejos de tres regals que s'efectúen cada mes. Aquests regals son de un valor mínim de 250, i 100 pts.

Establiments que regalan cupons LA NACION, a Tarragona:

COMESTIBLES: Guinea Espaniola, B. Misericordia, 4—D. Josep Llort, Unió, 12—D. Lluís Constantí, Merceria, 3—LLITERIES: D. Josep Puig, August, 21—CARNICERIES: D. Rosa Rodríguez, Mercat Central, lloc núm. 18—D. Joan Bordas, Mercat Central, lloc núm. 9—D. Teresa Rodríguez (Serrallo), D. Just Palacios, Mercat Central, lloc núm. 57—D. B. N. Mercat del Port, lloc núm. 17—SOMBRERERIA I GORES: Don Ramón Aleguín, Unió, 20—NOVETATS: D. Manuel Llaudó. Sant Agustí, 19—PAPERERIA I EFECTES D'ESCRITORI: D. Agustí Pérez, Comte de Rius, 26—MERCERIA I PERFUMERIA: «Siempre barato», Comte de Rius, 26—VINS I LICORS: D. Josep Martí, Unió, 21—Josep Ríon, Baixada de la Pescatería, 13 (Servei a domicili)—FOTOGRAFIA: Marsal, Rambla de Castellar, 36—TOCINERIA: D. Josep Llort, Unió, 12—PLANCHADO «HISPANIA», Carrer Apodaca, 9 i Nova de S. Pau 4—TINTORERIA TREU-TAQUES: «La Reusense», Baixada de la Pescatería 21.

Avans de comprar cap traço FICSEU-VOS en els APARADORS de la
ASTRERIA
— de —
Francesc Gabriel

TRAJOS A MIDA
des de

40 pessetes
14, Plaça de la Font, 14

Hotel HIMALAYA

Internacional

Recentment inaugurat

Confort modern

COMTE DE RIUS, 17

I AUGUST, 26

TARRAGONA

HIMALAYA

El rei dels
licors estomacals

FABRICANTS:

Fills de Joan Vilá Granada

MARCA REGISTRADA

Gran Diploma d'Honor
en l'Exposició
de Buenos Aires

Demarçiu en els cafès
i pasteleries

Indicat per a casaments,
batetjos i banquets

Fàbrica de Braguers i
de Aparatos Ortopedics
(TRENCACTS)

EL BRAGUER ARTICULAR-
REGULADOR sistema MONTSE-
REURAT es el més pràctic i modern
per a la retenció i curació de les
herries per cròniques i rebels
que siguin.

Grans existències de BRA-
GUERS DE GOMA per a la
radical curació de les herries de
la infància i tot lo concernent a
Cirurgia i Ortopedia.

ESPECIALITAT

EN LA CONSTRUCCIÓ DE
FAIXES VENTRALS

Casa Montserrat

UNIÓN, 34 TARRAGONA

COLMADO CENTRAL

— DE —

Frederic Miret

Fruites fresques, embutits, fiambres, conserves
vins, xampany i tota classe de comestibles.

Unió, 28 : TARRAGONA

TELEFON 245

Instalacions

— DE —

Electricitat i aigua

Lampisteria en general

Timbres — Telèfons

Material Elèctric

Antón Montesinos

Apodaca, 27

TELEFON 324

TARRAGONA

STOCK
Michelin i Dunlop

Accessoris i pees soltes per a

Bicicletes,
Motocicletes
i Automovils

Oils lubrificants, betzines i bujies = Vulcanització i venda de neumàtics i càmaras per a tota classe de Autos =

Despatx i Exposició: Maslen i C. a

Unió, 32 :: Teléfon 259

Garage

TARRAGONA

Casa Lliteras

Recomana al públic
sos acreditats Cafés

Torrefacció diaria

Gran assortit de articles del ram de ultramarins.

Garantia absoluta amb la qualitat dels seus
gèneros.

Servei a domicili

MAJOR, 3
TELÉFON 241
TARRAGONA

Societat de socors mutuels
TARRAGONA I SA PROVINCIA

dels cassos de malaltia, vellera, invalidesa, viudetat i mort

Inscripta en el Govern civil i en la Comisaría general de Segurs, segons mana la Llei

Director facultatiu: DR. RABADA

Per a més informes dirigir-se al domicili social:

Rambla St. Joan, 90, pral. De 10 a 12 i de 5 a 7 — TARRAGONA

MOSTELLE
(RAIMOST)
Suc de raums sense alcohol

The Grape, Juice C. L.
Londres i Tarragona

El Vermouth més higiènic
Un excelent refresc
El millor aliment en les malalties
i convalescència
Se ven per tot arreu

Menjadors del Jardí
de Francisco López

AUGUST, 15, I COMTE DE RIUS, 16

TARRAGONA

Se serveixen cuberts des de 1'50 pessetes en
endevant i a la carta
Hospedanés per temporada a preus con-
vencionals

Habitacions amb llum elèctrica

Petit Versalles
Bar de Moda

Refrescos-Café-Licors-Dolços

Explendit servei
de Restaurant :

Piano elèctric - Overt dia i nit

Rambla St. Joan, 1.º 49

TELEFON, 242

Tarragona

Per a bons
EMBUTITS

— de —

totes menes

— a la —

TOCINERIA

— de —

Antoni Ventura

UNIÓ, 11

Tarragona

PAPERERIA
I EFECTES D'ESCRITORI

— DE —

Joan M. Piñol

UNIÓ, 1 — TARRAGONA — Teléfon 181

CLÍNICA I CONSULTORI
PER A LES MALALTIES DE LA DONA

Víes urinàries. Cirurgia operatoria, parts electroteràpia i analisis micro-químic d'orina i productes patològics. Sero Reacció de Wassermann — Aplicació del 606.

BAIX LA DIRECCIÓN DEL DR. RABADA

Ex-intern de l'Hospital de la Santa Creu ex ajudant de la Polyclínica del

Dr. Fargas i Metge de les Cases de Sos de Barcelona

Consulta de 10 a 12 i de 5 a 7 — Per a obres, de 7 i mitja a 8 i mitja nit.

Per a les pobres, franca dilluns, dimecres i dissabte de 12 i mitja a 1 i mitja nit.

Rambla de Sant Joan, 90, entressol. — TARRAGONA

PREUS SUMAMENT BARATOS

Unió, 1 - Tarragona